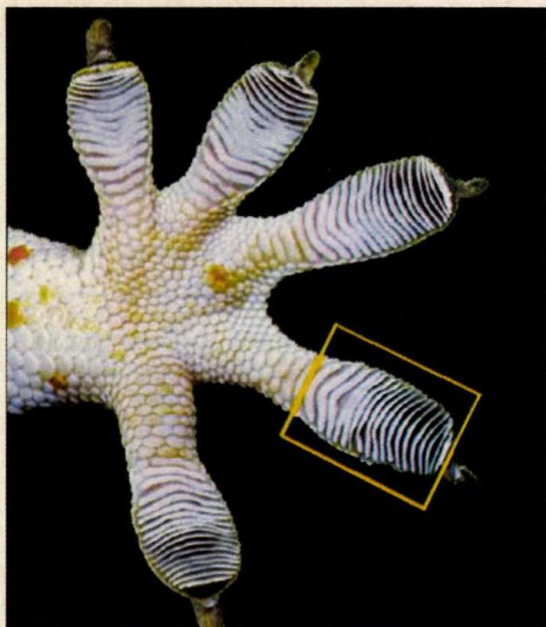

Tapadós, szőrös talpak

Amerikai kutatók végre megfejtették a titkát, hogyan képes a gekkó könnyedén le-föl szaladgálni a falakon, s lógni a mennyezeten. Úgy tűnik, a kis gyík talpán levő parányi szőrök és párnácskák szövetvényes hálója

és a felület között olyan erős vonzás alakul ki, amely még a csiszolt tükröfelülethez is szó szerint „odaragasztja” az állatot. A kutatók szerint a gekkó tapadós lábának mintájára új, száraz, öntisztító ragasztóanyagot fejleszthetnek ki. Ha az ember keze hasonlóan „ragadós” volna, mintegy 40 kilogramm megtartására lenne képes – állítják.

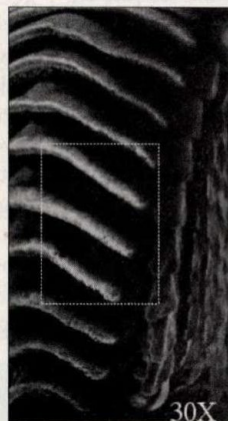
A gekkók apró, rovarrevő, többnyire igen zajos teremtmények, újabban házikedvenceként is egyre kedveltebbek. A biológusok

régóta csodálják, de eddig nem igazán értették rendkívüli képességeit. A szívóhatást, mint magyarázatot, csakúgy mint valamiféle ragadós nedv kibocsátását el kellett vetni. Most a Kaliforniai Egyetem (Berkeley) kutatói Robert Full professzor vezetésével

alaposan megvizsgálták a gekkók talpát, s úgy vélik, a molekulák közt fellépő gyenge van der Waals-erők hozzák létre az erős tapadást.

A Délkelet-Ázsiában honos toke gekkó (*Gekko gecko*) lábujjairól készült

Óriáskristályok barlangja

Egy hajdani ezüsbányában hatalmas gipszkristályokkal teli barlangot fedeztek fel Spanyolországban. A 8 méter hosszú gömbölyded üreget (geodát) egyelőre rendőrök ővják a hivatlan látogatóktól, a későbbiekben viszont azt tervezik, hogy egy beüvegezett lyukon át a turisták is megcsodálhatják a páratlan természeti látványosságot. Legalábbis így gondolja a felfedező, Javier García-Guinea geológus, aki szerint varázslatos érzés az óriási, átlátszó kristályok között járkalni, amelyek annyira tiszták, hogy rajtuk keresztül akár újságot is lehetne olvasni.

A nagyméretű geodáról ásványgyűjtő körökben már december óta szótrogattak, de csak május végén sikerült a geológusnak kinyomozni az üreg pontos helyét. García-Guinea szerint a szakirodalomban nem említettek egyetlen ehhez fogható méretű geodát sem. A 8 méter hosszú,

1,8 méter széles és 1,7 méter magas üregben levő mintegy félméteres, prizmás kristályok gipszből (kalcium-szulfát-dihidrátból) alakultak ki.

A kutató szerint a geoda egy úgynevezett sókrízis idején alakult ki. Ez a földtani esemény mintegy 6 millió évvel ezelőtt következett be, amikor a Földközi-tenger időlegesen kiszáradt, és párolgásából vastag sósrétegek rakódtak le. Ekkor kerülhetett sóval telített folyadék a parthoz közel fekvő geodába is. A Földközi-tenger akkori kiszáradását valószínűleg az óceánnal egyedül kapcsolatot biztosító Gibraltári-szoros összeszűkülése vagy időleges elzáródása okozta: a tenger vize emiatt nem tudott keveredni az Atlanti-óceán víztömegével.

A barlang mindössze 4 kilométerre van egy kedvelt kis tengerparti üdülőtől, Almeriától. Bejáratát egyelőre egy ötönnás kővel lezárták, s rendőrök őrzik. A tudományos vizsgálatok befejeztével azonban a tervek szerint valóságos „turistacsemegévé” válhat.

(BBC News)

Képek:
Javier García-Guinea

Pillantás a Rák-köd szívébe

